

Ook in Gelderland kan niet alles

Onder de veelzeggende titel 'Niet alles kan' maakt de commissie Remkes duidelijk dat Nederland keuzes moet maken. Wij zijn positief over deze heldere opstelling. De kwetsbare natuur kan niet langer meer het ondergeschoven kindje zijn in groeiend Nederland. Maatregelen op het gebied van landbouw, industrie en verkeer zijn onontkoombaar. Er moet echter nog veel concreet worden.

Volgens ons zijn twee sporen nodig voor herstel van de natuurkwaliteit. Allereerst moet de totale stikstofuitstoot naar beneden. Hier moeten alle sectoren hun aandeel in bijdragen. Daarnaast moeten we gebiedsgericht maatregelen nemen, zowel voor herstelprojecten als voor gebiedsgerichte vermindering van de depositie. Uitsluitend het nemen van maatregelen in en rondom natuurgebieden is onvoldoende voor het benodigd natuurherstel.

Stimuleringsbeleid landbouw

Inkrimping van de veestapel wordt wat ons betreft gekoppeld aan groei van natuurinclusieve kringlooplandbouw. Wij zien de transitie in de landbouw als een brede maatschappelijke verantwoordelijkheid. Zowel de overheid, het bedrijfsleven als de markt hebben daarin een rol. Daar is stimuleringsbeleid voor nodig. Wij pleiten voor een warme sanering met voorrang voor bufferzones rond natuur. Gebiedsgericht kan ruilverkaveling ook oplossingen bieden.

Langzaam rijden gaat sneller

Wij vinden dat we op de Gelderse snelwegen de maximum snelheid terug moeten brengen naar 100 km/u. Niet alleen op de Veluwe, maar op alle snelwegen. Dat scheelt tot 40 procent stikstofuitstoot door het verkeer.

Gebiedsgericht willen wij ook kijken naar de snelheid op provinciale wegen. We vinden het een goed idee dat gedeputeerde Peter Drenth heeft gezegd daar naar te willen kijken.

Langzaam rijden brengt ons sneller bij een oplossing, en sneller op bestemming.

Vanuit de ambitie om naar integrale oplossingen te zoeken, snijdt het mes hier aan zeven kanten:

1. minder uitstoot van stikstof
2. minder uitstoot van broeikasgassen
3. beter gezondheid door lagere uitstoot fijnstof
4. betere doorstroming
5. minder verkeersslachtoffers
6. minder geluidsoverlast
7. lagere brandstofkosten voor de weggebruiker.

Alle partijen zijn deel van de oplossing

Geen enkele beroepsgroep is eenzijdig schuldig aan het stikstofprobleem. Alle Nederlanders hebben toegestaan dat de overheid een beleid heeft gevoerd van economische groei ten koste van natuur. De GNMf wil de stikstofcrisis aangrijpen als een grote kans om integraal en in samenwerking aan de slag te gaan. Dan kunnen we én natuur herstellen én een duurzame economie bouwen.

NOVI en omgevingsbeleid

Wij hebben inspraak geleverd voor de ontwerp-NOVI. Enkele thema's uit onze reactie belichten we hier, vanwege de relatie met het provinciaal omgevingsbeleid.

Onze reactie vindt u op gnmf.nl/omgevingsvisie.

Biodiversiteit

We pleiten ervoor om behoud en herstel van biodiversiteit op te nemen als prioriteit. Zoals is geconstateerd op de Natuurtop van 3 oktober jl, is het huidige natuurbeleid onvoldoende om tot biodiversiteitsherstel te komen. Volgens de aanpak van het Deltaplan biodiversiteit moet er een samenhangende aanpak komen voor herstel in landbouw- en natuurgebieden en in de openbare ruimte. Ook in de stad is nog veel te winnen. Er dient een systematiek te komen om aan de voorkant van ruimtelijke ontwikkelingen te sturen op herstel van de biodiversiteit en landschaps-ecologische relaties.

Handhaving

Wij vragen meer aandacht voor betere toezicht en handhaving. In het landelijk gebied schiet de handhavingscapaciteit van gemeenten en provincie te kort.

In Gelderland constateren wij onvoldoende bescherming en handhaving voor houtwallen, andere landschapselementen en bermen. Deze verdwijnen sluipenderwijs en worden omgezet in productiegroend of andere functies.

Vliegverkeer

We pleiten voor het ontmoedigen van vliegverkeer, bijvoorbeeld via een hogere vliegtax. Ook het aanbieden van goede alternatieven als de trein, zeker binnen Europa, is belangrijk. Opening van Lelystad Airport vinden wij een verkeerd signaal met een negatieve impact op de leefomgeving van Gelderland.

Luchtkwaliteit

Er zijn nog steeds lokale overschrijdingen van de Europese normen voor luchtkwaliteit. Op veel plaatsen is die kwaliteit dermate slecht dat de gezondheid van mensen daaronder lijdt. Jaarlijks sterven mensen vervroegd vanwege slechte lucht.

We vragen daarom concrete doelen voor de luchtkwaliteit in stedelijk en landelijk gebied te formuleren, met als richtpunt de normen van de WHO.

Actueel

Grootschalige toepassing van biomassa als energiebron is niet duurzaam, zo stelt nu ook de European Academies Science Advisory Council. De verbranding van hout zorgt voor meer CO₂-uitstoot. Bovendien worden er zoveel biomassa-centrales vergund, dat het materiaal niet in de eigen regio geleverd kan worden en van ver moet worden aangevoerd. Dat leidt tot boskap, die niet gelijktijdig kan worden gecompenseerd met CO₂-opname door nieuwe bomen.

De Gelderse Natuur en Milieufederatie vraagt sinds 2018 aandacht voor dit probleem en de onterechte subsidies voor duurzame energie die hiervoor worden verleend.

Zie ook gnmf.nl/biomassa

We verondiepen in Nederland zandwinplassen

met verontreinigde bagger. Daarover schreven we al in de PS-nieuwsbrief van oktober 2018. De Zembla-uitzending van afgelopen week heeft het probleem scherp aan de kaak gesteld.

Verondiepen is business geworden, de regelgeving biedt teveel ruimte en aan controle ontbreekt het in voldoende mate. De omgevingskwaliteit is de klos. Het is ecologisch niet nodig om altijd plassen te verondiepen en voor het milieu ongewenst om gebiedsvreemd materiaal van ver aan te voeren. Bovendien is de controle op de bagger volstrekt onvoldoende. Zowel in de vergunningverlening als in het toezicht is snel verbetering nodig.

Zie ook gnmf.nl/verondiepen